

AKTUALNO

Bivši beskućnik posramio ministra: Divim se političarima, puno pričaju, ništa ne kažu; ma sve je super, nikad bolje

Promise.hr
PROMICANJE ISTINE

10 IZBOR
UREDNIKA

OAZE ZELENILA USRED BETONA

GRADSKI VRTOVI U PREČKOM: "Priroda nigdje ne žuri, a sve stigne obaviti; učimo od nje"

IZDVOJENO ZAGREB 14. kolovoza 2020. | Promise.hr

Tweet

Email

Print

Vesnu N. posebno veseli što su u vrtove u Prečkom, malo dalje od njezinog, napokon došli i mladi ljudi, koji tek pripremaju slobodnu parcelu za svoju prvu sadnju. "Ova korona kriza nas je malo otrijeznila, nadam se i vratila prirodi. Bili smo, svi skupa, pomalo izgubljeni u ludoj utrci s vremenom i brojnim obvezama koje gradski život nosi. S tim se lakše nosite dok ste mlađi. No, s godinama počnete više cijeniti prirodu oko sebe", ističe doseljenica u Prečko iz zagrebačkog Trnja – kojoj se kukuruzna polja tik uz naselje ranije nisu sviđala, no koja danas više voli 'kuruza' i zelenilo u Prečkom od svih mogućih urbanih sadržaja koji su joj ranije bili najvažniji

Piše i snimio: Marinko Petković

Premda
zelene
oaze na

jugozapadnom rubu Zagreba nisu uvrštene među 13 'službenih' lokacija **Gradskih vrtova** (projekt je službeno pokrenut 2013. godine zbog uređenje obradivog gradskog zemljišta u vlasništvu Grada Zagreba), vrijedne ih ruke Prečkanaca uređuju i obrađuju već 30 godina.

Vesnu N. zatekli smo u blizini okretišta tramvaja u Prečkom, gdje već 16 godina ima svoj mali vrt, ali, kako kaže, i 'rekreativni centar' te svoj zeleni mir. Vrt je počela obrađivati godinu dana nakon što je otišla u invalidsku mirovinu. Vesna je bila, kako kaže, pravo 'gradsko dijete' odraslo na Trnju. Kada je sa suprugom 1980. godine doselila u Prečko, nije baš bila zadovoljna odabirom lokacije. Svugdje uokolo – u tada prigradskom naselju koje nije imalo tramvaja ni drugih 'gradskih sadržaja' – bila je 'kuruza'.

"I danas uz rub naselja raste kukuruz, ali mir i zelenilo sada mi više odgovaraju nego urbani sadržaji. Na slobodnoj gradskoj parceli počela sam 'od nule'. Ništa nisam znala o biljkama, prema kojima se i sada odnosim na posve prirodan način. Gledam ih, pazim i uzgajam, ali bez uporabe bilo kakvih kemijskih sredstava. Koristim samo ono što možemo dobiti od prirode. U vrtu je i hidrant za vodu, jer je klima sve toplija i bez zalijevanja, pored užarenog asfalta, nema povrća ili voća", kaže gospođa Vesna, kojoj su godine, nažalost, donijele i teže bolesti, no koja snagu prikuplja i obnavlja u lijepo uređenoj parceli zaštićenoj hladom velikog oraha.

Vesnu posebno veseli što su u vrtove u Prečkom, malo dalje od njezinog, napokon došli i mladi ljudi, koji tek pripremaju slobodnu parcelu za svoju prvu sadnju. Uokolo je valjda 30-ak uređenih parcela. Ima tu i domaćih životinja, čuje se pijetao, a vidjeli smo i gusku. Tu su i poljoprivredni strojevi, plug i tanjurača, prikolica s balama sijena...

Ipak, čuli smo da na početku to nije bilo tako idilično, kao zadnjih godina.

"Znate kakvi su naši ljudi. Ova korona kriza nas je sve skupa ipak malo otrijeznila, nadam se i vratila prirodi. Bili smo, svi skupa, pomalo izgubljeni u ludoj utrci s vremenom i brojnim obvezama koje gradski život nosi. S tim se lakše nosite dok ste mlađi. No, s godinama počnete mali više cijeniti prirodu oko sebe. Priroda nigdje ne žuri, a sve stigne obaviti na vrijeme. Naravno, i ja idem u trgovačke centre, ali ću uvijek radije uzeti domaće povrće i voće, bez obzira što ono uvožno izgleda ljepše ili je i jeftinije. Znam da sama zemlja i voda, odnosno priroda, ne mogu dati rajčicu od pola kilograma. Takvo je povrće obično puno pesticida i tko zna čega sve još", naglašava ona.

Dodaje na kraju da ju zabrinjava to što se od poljoprivrede više ni u Slavoniji ne može živjeti.

Aktivan način života i povratak čovjeka prirodi

Rajku Novotny smo zatekli u gradskom vrtu koji je smješten u Starom Prečkom, naselju koje je prije 40-ak godina bilo puno obiteljskih kuća, a koje do danas nije posve pokleknulo pred urbanizacijom.

Na naš upit što za nju znači urbano vrtlarstvo, Novotny ističe da osim koristi što nešto uzgoji vlastitim rukama, to je aktivniji način života. Rajka još nije u mirovini, ali kaže da jedva čeka dan kada više neće morati na posao i kada će se u potpunosti moći posvetiti uzgoju vlastitog voća i povrća.

U njezinom vrtu rastu

peršin, mrkva, rajčica, mahune... Tu je i grah te višnje, čija je sezona nedavno prošla, no koje su ove godine jako dobro rodile.

"Odlazak u vrt mi je svojevrsna zamjena za izlete u prirodu, Ne možete se svaki dan penjati na Sljeme, ili na Japetić, ali možete doći u svoj vrt. Tu se i družimo, razmijenimo savjete i sjemenje... U vrtu uvijek imate zajedničke teme", kaže Rajka.

Dodala je da joj se od početka svidio projekt gradskih vrtova, koji je i pokrenut zbog uređenje obradivog gradskog zemljišta. Ona drži da je šteta da zemlja stoji zarasla u korov.

Voćnjak i pčele na rubu grada

No, dok su površine svih 13 Gradskih vrtova ograđene, a zajednički dio predviđen je za druženje i odmor korisnika, u vrtovima u Prečkom pravi su labirinti između parcela, a stanari iz svojih domova vide što se događa u njihovom vrtu jer ih samo manja cesta dijeli od vrta. A u vrtu – debeli hlad – pravo mjesto za skloniti se s užarenog asfalta.

Stipe Rukavina, u blizini zgrade u kojoj živi, nerijetko bere jabuke sa stabala pokraj kojih zuje pčele. Postavio je, naime, osam košnica u voćnjak smješten između nasipa uz Savu i naselja Prečko. Zatekli smo ga u obilasku pčela.

"Volim biti u prirodi svaki dan, bilo sunce ili kiša. Ne bavim se voćnjakom i pčelama da nešto zaradim. Jabuke ne špricam, pa ne izgledaju savršeno. No, bez obzira na 'nepoznato podrijetlo' i nesavršen oblik, lijepo su rodile i šteta bi bilo da propadnu. A pčele su tu i da paze na jabuke, jer se malo tko usudi zaletiti u voćnjak u kojemu su košnice sa stotinama pčela", ističe Stipe.

Za razliku od velikih Gradskih vrtova, u koje ne smiju ući kućni ljubimci, u Prečkom smo zamijetili više pasa, koji su slobodno šetali u potrazi za hladovinom...

Komentari

□ pčele 1 Vrtovi 1 kuruza 1 priroda 3 izlet 2 prečko 8 zagreb 414

NAJNOVIJE

Prikaži sve □

Ide natječaj za ravnatelja FONDA ZA OBNOVU Zagreba i dviju županija stradalih u potresu

Bandić: Novac namijenjen za novogodišnji vatromet preusmjerit ćemo za obnovu izgorjelog doma u Čučerju

Objavljen natječaj za dodjelu 500 stipendija studentima iz hrvatskog iseljeništva za studij u RH ili u BiH

Balet HNK: Jako nas je pogodila smrt dragog kolege iz Opere; podržavamo ZVIŽDAČE i nepristranu ISTRAGU

NAJČITANIJE

Bivši beskućnik posramio ministra:
Divim se političarima, puno pričaju,
ništa ne kažu; ma sve je super, nikad
bolje!

**Njemačku odvjetnicu silom ODVELI
NA PSIHIJATRIJU!** Kaže da su je
zlostavljali; tražila ukidanje mjera
zbog korone

**Zeleni odred: Opustošili strogo
ZAŠTIĆENU ŠUMU** veličine 40
nogometnih igrališta! HŠ: Tu nema
nepravilnosti

**”Opet pravosuđe vrijeđa građane;
razriješite Sessu i Hrvoj-Šipek, za ovo
će doznati i šefica Europske komisije”**

